

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında
13.Etap Başvuruları ile İlgili Sorular ve Cevaplar

1- Hibe desteleriyle ilgili başvurular ne zaman başladı ve son başvuru tarihi nedir?

- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğin (2019/30) yayınlanma tarihi olan 02.08.2019 Cuma günü itibariyle başvurular başlamış olup 30.09.2019 pazartesi günü sona erecektir.

2- Hibe destekleme programına kimler başvuru yapabilir.

- Gerçek kişiler, Tüzel kişiler, Tarımsal amaçlı Kooperatifler, Birlikler ve Üst Birlikler hibe destekleme programına başvuru yapabilirler.

3- Hibe Destekleriyle ilgili başvurumu nasıl ve nereye yapabilirim?

- Hibe destekleriyle ilgili başvurular internet üzerinden “www.tarimorman.gov.tr” adresinden KKYDP başvuru linkinden yapılabilir. Başvuru aşamasında Müdürlüğümüze belge getirilmeyecek bütün belgeler taranarak internet ortamında yüklenecektir. Belgeler, Bakanlığımızca uygun görülen projeler için hibe sözleşmesi aşamasında Müdürlüğümüze getirilecektir.

4- Hibe Destek programına başvuru için yatırımcılarda aranan şartlar nelerdir?

- Kırsal ekonomik alt yapı konularından el sanatları ve katma değerli ürünler hariç başvuru sahibi gerçek ve tüzel kişilerin, Bakanlık tarafından oluşturulan çiftçi kayıt sistemine veya Bakanlık tarafından oluşturulmuş diğer kayıt sistemlerine son başvuru tarihinden önce kayıtlı olması gerekir.

- Tüm yatırımlara yönelik proje konularında başvuran tüzel kişiler idari ve mali açıdan kamudan bağımsız olmalıdır.

- Yıllık 250 kişiden az çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 125 milyon TL’yi aşmayan işletmeler

- Adli Sicil Kaydının bulunmaması

5- Hibe destek programında başvuru konuları nelerdir?

- Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik yeni tesis yatırımlarını, Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik mevcut faal olan veya olmayan tesislerin kapasite artırımı ve/veya teknoloji yenilenmesi, Tarımsal

ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması

- Yenilenebilir enerji kaynakları kullanan seraların yapımı. Bu program kapsamında sadece yenilenebilir enerji (jeotermal, güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, biyogaz) kullanarak ısıtılan seralar desteklenmektedir. Seraların desteklenmesi **3 dekar** dan küçük olmaması şartı ile kabul edilir.

- Tarımsal üretime yönelik sabit yatırımlar. Bu ana başlıkta Büyükbaş et ve süt üreten tesisler küçükbaş (koyun, keçi) et ve süt üreten tesisler, kültür balıkçılığı, kültür mantarcılığına ait sabit yatırımların yapımı desteklenmektedir.

- Hayvansal ve bitkisel orijinli gübrelerin işlenmesi paketlenmesi ve depolanması desteklenmektedir.

- Bu Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış tesisler ile bu Tebliğ kapsamında yapılacak tesislerde ayrıca büyükbaş, küçükbaş, kanatlı yetiştiriciliği (hindi, kaz) işletmelerinde, **toplu basınçlı sulama sistemleri için sulama kooperatifleri** ve sulama kooperatifleri üst birliklerinin Sulama hizmetlerinin gerektirdiği elektrik enerjisini temin etmek amaçlı güneş ve rüzgâr enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımı desteklenmektedir.

DİKKAT: Kırsal ekonomik altyapı konularına sadece kırsal alanda yaşayanlar müracaat edebilir, yani nüfusu 20 binden az olan yerleşim yerlerinde yaşayanlar başvurabilir.

Kırsal ekonomik altyapı konuları şunlardır;

- Kırsal turizm yatırımları.
- El sanatları ve katma değerli ürünler.

- Katma Değerli Ürünler konularında Hibe desteği verilmektedir

6- % 50 hibe desteğine esas olarak proje tutarında sınır var mıdır?

- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında başvuru yapılacak projelerin tutarı en az 50.000 TL olmalıdır.

- Başvuruda bulunanların **Tarımsal amaçlı kooperatifler ve birlikler veya Tüzel kişiler** olması halinde, yatırım niteliği yeni tesis olan başvurulardan 2.500.000 Türk Lirası; yatırım niteliği tamamlama olan başvurularda 1.750.000 Türk Lirası; yatırım niteliği kapasite artırımını, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon olan başvurularda 1.250.000 Türk Lirası

- Başvuruda bulunanların **gerçek kişiler** olması halinde, yeni tesis olan başvurularda 1.250.000 Türk Lirası; yatırım niteliği tamamlama olan başvurularda 1.000.000 Türk Lirası; yatırım niteliği kapasite artırımını, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon olan başvurularda 750.000 Türk Lirası

- Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımları Yeni tesis Başvurularında Gerçek ve Tüzel kişiler için 500.000 Türk Lirası

- Projeler KDV hariç olarak hazırlanır. KDV yatırımcı tarafından ödenir. Hibe ödemesi KDV hariç proje tutarının %50'sidir.

7- Büyükbaş, Küçükbaş Hayvancılık, kanatlı (hindi-Kaz) ve Su ürünleri yetiştiriciliği başvurularında en az kapasite ne kadar olmalıdır?

- Damızlık (süt veya et) sığır: En az **25 baş** kapasiteli tesis,
- Damızlık Manda yetiştiriciliği: En az **25 baş** süt mandası kapasiteli tesis,
- Et /Süt koyunculğu: En az **100 baş** et/süt koyunu kapasiteli tesis,
- Et /Süt keçiciliği: En az **100 baş** et /süt keçisi kapasiteli tesis,
- Hindi/kaz yetiştiriciliği: En az **1000** adet hindi/kaz kapasiteli tesis,
- Su Ürünleri Yetiştiriciliğine: En az **100 ton/yıl** kurulu üretim kapasiteli tesis, olmalıdır.

8- Mevcut Çiftliklerin Geliştirilmesine yönelik desteklemeler nelerdir ve limitleri ne kadardır?

- Çiftlik olarak; sadece hayvansal üretim yapan ya da kanatlı üretimi yapan işletmeler çiftlik kabul edilmemekte, sadece bitkisel üretim yapan veya bitkisel üretim ile birlikte hayvansal üretim yapan işletmeler çiftlik olarak kabul edilmektedir.

- Bu kapsamdaki çiftçilerimiz 50.000 TL ile 500.000 TL arasında proje başvurusu yapabilirler.

Başvuru Konuları:

1-Balıkçı barınaklarının modernizasyonu, buzlama makinesi, balık nakil tankı, kafes ve kafes ağı (Denizde yapılan kafes balıkçılığı hariç), balık boylama makinası, fish pump, tambur filtre, en az 10 metre boyunda ruhsatlı teknelere hidrolik yükleme ve boşaltma aparatı

2- Çiftlik gübresi depolama ve/veya işleme ve dağıtma sistemleri, çiftlik gübresi depolama ve/veya işleme tesisi olanlara çiftlik gübresi dağıtma sistemleri; İşletmesiyle orantılı ceviz, zeytin hasat makinesi, silaj ve balya makinesi

3- Yaylacılar ve arıcılar için çekilir tip güneş paneli, çadır ahır ve çadır ağıl için, Gezginci arıcılar bal süzme, sır alma, bal dinlendirme için proje sunabilirler.

4- Bitkisel üretime yönelik en az 3 dekar olmak şartıyla yüksek plastik tünel, meyve bahçelerinde don zararını engellemeye yönelik sistemler, mantar yetiştiriciliğine yönelik sera, faal durumda olup yenilenebilir enerji kullanacak seraların modernizasyonu için ısıtma sistemi, ısı perdesi, polikarbon sera örtüsü

5- Tarımsal üretimiyle orantılı çiftlik içinde üretilen ürünlerin işlenmesine yönelik işleme tesisleri, soğuk hava deposu, soğuk oda, şoklama ünitesi, çelik silo

6- Hayvansal üretime yönelik süt soğutma tankları, süt sağım sistemleri, yem karma, yem kırma/ezme, büyükbaş yemlik ve suluk küçükbaş yemlik ve suluk, hayvan padok sistemleri, üstü kapalı kaba yem deposu

7-Tıbbi ve Aromatik Bitki (lavanta, kekik, biberiye v.b) konusunda işleme projesi kapsamında en az 5 dekar lavanta, biberiye, kekik gibi tıbbi ve aromatik bitkisel ürün ekilişi olan çiftçilere en az 250 kg/yıl yağ ve üretimi ile orantılı kapasitede bir (1) adet distilasyon kazanı, soğutucu eşanjörü, su separatörü, yağlı su toplama tankı, yakıt tankı ve su pompası makine/mal alımları hibe kapsamında değerlendirilir.

9-Hibe Desteği kapsamında makine veya hayvancılık işletmelerine ekipman almak için şartlar nelerdir?

- Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştirilmesi kapsamında yukarıda sayılan konuların sadece aynı maddede olmak şartıyla tamamına başvuru yapılabilir; ancak ekipman ve makinelerin işletme kapasitesiyle uyumlu olması gerekir.

-Sadece makine başvurularında ise ÇKS belgesinin bulunması, en az 10 büyükbaş, 100 küçükbaş hayvan varlığı ve 30 dekar yem bitkisi ekilişi olması gerekmektedir.

10- Yeni Tesis yapımı başvurularında yatırım yeri kiralık olabilir mi?

-Yeni Yatırımlarda ve Tamamlama konusunda yapılan başvurularda yatırım yerinin; başvuru sahibi adına olması veya Hazine/ Belediye/ İl Özel İdaresi/ Ticaret Odası/ Sanayi Odası/ Ziraat Odası/ Ticaret Borsası/ Vakıflar Genel Müdürlüğü/ Organize Sanayi Bölgesi/ Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi ve Küçük İhtisas Sanayi Sitesinden başvuru sahibi adına bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren en az yedi yıl tahsis/irtifak tesis edilmiş olması gerekmektedir. Yatırımcılar, bu sayılan kurum ve kuruluşlardan tahsis/irtifak süresi boyunca tahsis/irtifakın iptal edilmeyeceğine dair noter tasdikli taahhütnameyi başvuru ekinde sunmalıdır.

-Yeni Tesis başvurularında sahişlardan kiralama kabul edilmez.

-Yeni yatırımlar ve tamamlama dışında kalan inşai faaliyet içermeyen kapasite arttırımı ve teknoloji yenileme projeleri için **yatırım yerinin mülkiyeti Tüzel kişiler ile Gerçek kişilerden** en az 7 yıl kiralanmış olabilir.

11-Hibe Desteği Kapsamında Kabul edilen projelerde hibe ödemesini ne zaman alabilirim?

-Hibe desteği kapsamında elektronik ortamda başvuruları yapılan projeler Bakanlığımız tarafından kabul edildikten sonra Müdürlüğümüzle hibe sözleşmesi yapılır. **Proje sadece makine alımı içeriyorsa**; alım için 3 teklifli ihale yapılır ve evraklar Müdürlüğümüze getirilir. En düşük teklifi veren firma ile sözleşme yapılarak makine tedariki gerçekleştirilir. Alım ile ilgili ödemeler yapılarak faturası alınır. Müdürlüğümüz teknik elemanlarınca

alınan makinanın kontrolleri yapılır. Son olarak ödeme ile ilgili evraklar (Fatura, Dekontlar) müdürlüğümüze getirilerek ödeme talep edilir. Ödeme talebinden bir –birbuçuk ay içinde ödeme yapılır.

Eğer projesi inşaat ve makine alımı içeriyorsa; Başvurusu Bakanlığımızca Kabul edilen projeler için Resmi kurumlardan alınması gerekli tüm yasal izinler ve Ruhsat alındıktan sonra Müdürlüğümüzce hibe sözleşmesi imzalanır. İnşaat için ve makine için ayrı ayrı 3 teklifli ihale yapılır. İnşaat için en düşük teklifi veren müteahhitle sözleşme yapıldıktan sonra Müdürlüğümüz teknik elemanlarının kontrolünde inşaat işleri gerçekleştirilir. İnşaatı tamamlanan tesisin yapı kullanım izni, işletme ruhsatı alınarak müteahhite olan ödemeler yapıldıktan sonra fatura ve dekontlar muhafaza edilir. Makine alımlarında da gerekli işlemler yapıldıktan sonra ödeme evrakları Müdürlüğümüze getirilir. Hayvancılık tesislerinde (Süt, Besi) ödeme talebi öncesi tesis içerisine hayvan konulması zorunludur. Ödeme evraklarının Müdürlüğümüze sunulmasında bir-birbuçuk ay sonra ödeme yapılır.

12-Hibe Desteği kapsamında canlı hayvan alabilir miyim?

- Canlı hayvan hibe kapsamında değildir.

13-Eski etaplarda hibe desteğinden yararlananlar tekrar başvuru yapabilir mi?

Eski etaplarda başvurusu Bakanlığımız tarafından kabul edilerek Müdürlüğümüz ile hibe sözleşmesi yapılan projeler için;

- Projesini bitirerek hibe ödemesi alan yatırımcılar için 5 yıl izleme süresi mevcuttur. 5 yıl izleme süresince aynı tesis için tekrar başvuru yapamaz. Ancak farklı bir parselde yeni tesis başvurusu yapabilir.

- Çiflik faaliyetlerinin geliştirilmesi Projesi kapsamında Yüksek Plastik Tünel yaptıran veya makina alımı gerçekleştiren yatırımcılar 5 sene boyunca tekrar bu konularda müracaat edemez. Ancak Hayvancılık tesisi, Bitkisel ve Hayvansal Ürünlerin işlenmesi, depolanması, çelik silo, soğuk hava deposu vs gibi yeni tesis başvurusu yapabilirler.

- Hibe sözleşmesi yaparak projesini bitiremeyen yatırımcılar **hiçbir şekilde** hibe destek başvurusu yapamaz.